

Стартова конференція міжнародного проєкту LIFE в Сучаві

25 червня 2025 року українська делегація у складі представників Закарпатської обласної державної адміністрації, територіальних громад Закарпаття та Міжнародної асоціації інституцій регіонального розвитку МАІРР (Україна) взяла участь у стартовій конференції міжнародного проєкту **«LIFE – Цілюща вода – шлях до довготривалого здоров'я»** (ROUA00343), що відбулася в місті Сучава (Румунія). Проєкт реалізується в межах програми **Interreg VI-A NEXT Румунія – Україна 2021–2027** за фінансової підтримки Європейського Союзу.

Захід було організовано за ініціативи приймаючої сторони — Університетом ім. Штефана чел Маре в Сучаві, за участю представників Міжнародної асоціації інституцій регіонального розвитку МАІРР (Україна), Закарпатської обласної державної адміністрації, голів територіальних громад Закарпаття, а також делегації Адміністративно-територіальної одиниці повіту Сату-Маре (Румунія).

Метою ініціативи є покращення доступу до медичних і оздоровчих послуг для мешканців прикордонних регіонів України та Румунії, з особливою увагою до вразливих груп: внутрішньо переміщених осіб, біженців, осіб з інвалідністю, постраждалих від війни, а також пацієнтів із хронічними захворюваннями. Проєкт об'єднує зусилля фахівців, науковців, органів місцевого самоврядування та громадських організацій обох країн задля розвитку ефективної системи оздоровлення на основі природних ресурсів – термальних, мінеральних і соляних вод.

Захід розпочався з вітальних виступів представників трьох партнерських організацій:

- **Павел Атєнесоас**, менеджер проєкту з Університету ім. Штефана чел Маре (Сучава), наголосив на значущості співпраці в межах програми Interreg, яка відкриває нові можливості для розвитку медичного оздоровлення;
- **Наталія Носа**, виконавча директорка Міжнародної асоціації інституцій регіонального розвитку МАІРР (Україна), підкреслила важливість популяризації природних оздоровчих ресурсів Закарпаття, а також необхідність підтримки вразливих категорій населення;
- **Феліція Крістіна Штерн**, координаторка проєкту з боку Адміністративно-територіальної одиниці повіту Сату-Маре, зазначила, що обмін досвідом та партнерство між регіонами сприятимуть сталому розвитку обох країн.

У першому блоці конференції партнери презентували бачення проєкту та очікувані результати. Було детально розглянуто:

- концепцію створення інтерактивної платформи з оздоровчими ресурсами регіонів;
- формування єдиної бази даних термальних, мінеральних і соляних джерел;

Цілюща вода – шлях до довготривалого здоров'я

Україна, Ужгород, 88008 Швабська, 71а, Асоціація «МАІРР»

Тел: +380993254990 E-mail: associationiardi@gmail.com, Web: <https://iardi.org/>

ROUA00343

- залучення медичних установ, оздоровчих комплексів і громад до міжрегіонального співробітництва.

Тематичні виступи науковців, лікарів та експертів надали учасникам глибше розуміння потенціалу природних ресурсів у процесах оздоровлення:

- Доцентка Синзіана Келіна Силіштеану** (Університет Штефан чел Маре) представила роль термальних і соляних вод у бальнеофізіотерапії та відновленні після захворювань;
- Викладач Андрій Костеа** ознайомив із можливостями використання мінеральних вод у курорті Ватра-Дорней;
- Професор Мирча Ороян** докладно охарактеризував біохімічні властивості мінеральних вод і механізми їх лікувального впливу;
- Пол Туркоман**, медичний директор Повітової клінічної лікарні швидкої допомоги «Святий Іван Новий», презентував модель співпраці в межах проєкту;
- Резван Унгурашу**, керівник компанії Rasis Software, представив концепцію цифрової платформи для широкого доступу до інформації про оздоровчі можливості;
- Маріана Готра**, експертка з туризму Закарпатської ОДА, розповіла про перспективи розвитку медичного оздоровлення та туризму в Закарпатті та поділилася прикладами ефективних ініціатив.

Візити до партнерських закладів

У другій половині дня учасники конференції відвідали медичну клініку Hereditas в селі Іпотешті. Заклад є прикладом успішної приватної ініціативи у сфері фізичної реабілітації та медичних послуг. Учасники обговорили потенційні формати співпраці з приватними медичними закладами в рамках проєкту.

Після цього відбулася робоча зустріч у ратуші громади Какіка. На цій зустрічі були представлені Голови громад Закарпаття. Мер **Діну Раду Чюк** презентував досвід громади Какіка щодо використання соляних родовищ та функціонування місцевого реабілітаційного комплексу.

Сергій Когутич, заступник голови Баранинської територіальної громади, представив оздоровчий та туристичний потенціал своєї громади, зокрема можливості використання термальних вод, доступ до природних джерел і наміри громади модернізувати оздоровчу інфраструктуру відповідно до європейських стандартів. Він також відзначив відкритість

Баранинської громади до міжнародного партнерства й участі в пілотних ініціативах у межах проєкту LIFE. *«Ми прагнемо зробити нашу громаду не лише комфортною для проживання, а й привабливою для оздоровлення. Це можливо завдяки співпраці з колегами з Румунії, які вже мають успішний досвід розвитку місцевих ресурсів у медичних цілях»,* — зазначив Сергій Когутич.

Українською стороною було підкреслено, що вона готова адаптувати успішні румунські практики у своїй діяльності, з урахуванням локальних особливостей і потреб внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, осіб з інвалідністю та інших соціально вразливих категорій. Учасники конференції наочно ознайомилися з прикладом інтеграції природних ресурсів у систему місцевого оздоровлення та туризму.

На завершення конференції учасники дійшли згоди щодо ключових напрямів подальшої реалізації проєкту:

- розвиток спільної вебплатформи LIFE, яка міститиме детальну інформацію про джерела, послуги та оздоровчу інфраструктуру прикордонних регіонів;
- залучення нових партнерів, зокрема громад, що володіють цінними природними оздоровчими ресурсами;
- проведення навчальних і промоційних заходів для медичних фахівців, представників туризму та місцевого населення;
- підготовка інформаційних матеріалів, публікацій і відеопродуктів, які популяризуватимуть регіон як перспективний напрямок медичного туризму.

Проєкт LIFE – Цілюща вода має всі передумови стати моделлю ефективної транскордонної співпраці у сфері охорони здоров'я, реабілітації та розвитку сільського туризму. Його реалізація триватиме 18 місяців і охопить Закарпатську область (Україна), повіт Сату-Маре та повіт Сучава (Румунія).

«Ми працюємо над тим, щоб оздоровчі можливості нашого регіону стали доступними, якісними та відомими. Спільна платформа — це не лише база даних, а міст між людьми, ресурсами й майбутнім здоровим суспільством», — підкреслила **Наталія Носа**, виконавча директорка Асоціації МАІРР.

Прес-центр Асоціації «МАІРР»

